

Programování 7

s omezujícími podmínkami

Roman Barták, KTIML

bartak@ktiml.mff.cuni.cz
http://ktiml.mff.cuni.cz/~bartak

Co bylo minule

Konzistence po cestě (PC)
 skládání podmínek maticovými operacemi
 algoritmus PC-1
 algoritmus PC-2
 re-reviduje pouze cesty ovlivněné změnou domény

Směrová konzistence po cestě (DPC)
 algoritmus DPC-1

Omezení PC
 paměť, výkon, sémantika, síla

Omezená konzistence po cestě (RPC)
 spouští PC pouze když zbývá poslední podpora

k-konzistence

Mají AC a PC něco společného?
 AC: rozšiřujeme jednu hodnotu do druhé proměnné
 PC: rozšiřujeme dvojici hodnot do třetí proměnné
 ... můžeme pokračovat

Definice: CSP je **k-konzistentní**, právě když libovolné konzistentní ohodnocení (k-1) různých proměnných můžeme rozšířit do libovolné k-té proměnné.

4-konzistentní graf

Silná k-konzistence

3-konzistentní graf
 není 2-konzistentní graf!

Definice: CSP je **silně k-konzistentní**, právě když je j-konzistentní pro každé $j \leq k$.

Zřejmé: silná k-konzistence $\Rightarrow$ k-konzistence
 Dokonce: silná k-konzistence $\Rightarrow$ j-konzistence $\forall j \leq k$
 Obecně neplatí: k-konzistence $\Rightarrow$ silná k-konzistence

NC = silná 1-konzistence = 1-konzistence
 AC = (silná) 2-konzistence
 PC = (silná) 3-konzistence
 někdy se říká **silná konzistence po cestě**, pokud $NC+AC+PC$

Jak velké k potřebujeme?

Máme-li graf s n vrcholy, jak silnou konzistenci potřebujeme abychom našli řešení?
Silnou n-konzistenci pro graf s n vrcholy!
 n-konzistence nestačí - viz předchozí příklad
 silná k-konzistence pro $k < n$ také nestačí

graf s n vrcholy domény $1..(n-1)$

silně k-konzistentní pro každé $k < n$ přesto nemá řešení

A co tento graf?

Stáčí nám pouze (DJ)AC!
 Protože se jedná o strom.

Řešení bez navracení

Definice: CSP problém vyřešíme bez navracení, pokud při nějakém uspořádání proměnných můžeme pro každou proměnnou vždy najít hodnotu kompatibilní s již ohodnocenými proměnnými.

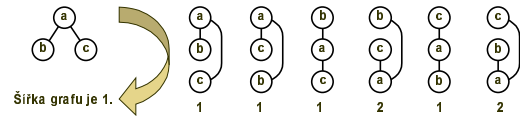
Jak zjistit úroveň konzistence potřebnou pro daný graf?

Pozorování:

- proměnná musí být kompatibilní s již ohodnocenými proměnnými tj. s tolika proměnnými, kolik má „zpětných“ hran
- pro k zpětných hran potřebujeme $(k+1)$ -konzistenci
- je-li m maximum počtu zpětných hran pro všechny vrcholy, stačí nám silná $(m+1)$ -konzistence
- při různém uspořádání vrcholů je počet zpětných hran různý
- samozřejmě hledáme uspořádání s nejmenším m

Šířka grafu

Uspořádaný graf je graf s lineárním uspořádáním vrcholů.
Šířka vrcholu v uspořádaném grafu je počet hran vedoucích z tohoto vrcholu do předchozích vrcholů.
Šířka uspořádaného grafu je maximum z šířek jeho vrcholů.
Šířka grafu je minimum z šířek všech jeho uspořádaných grafů.


```

procedure MinWidthOrdering((V,E))
  Q ← {}
  while V not empty do
    N ← select and delete node with the smallest #edges from (V,E)
    enqueue N to Q
  return Q
end MinWidthOrdering
    
```

Omezující podmínky, Roman Bariák

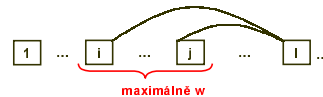
Šířka grafu a stupeň konzistence

Tvrzení: Pokud je graf podmínek silně k -konzistentní a $k > w$, kde w je šířka grafu podmínek, potom existuje uspořádání proměnných pro vyřešení CSP bez navracení.

Důkaz:

graf má šířku w , tj. existuje uspořádaný graf s touto šířkou speciálně, počet zpětných hran pro každou proměnnou je max. w proměnné ohodnocujeme v pořadí uspořádaní grafu nyní, pokud ohodnocujeme proměnnou:

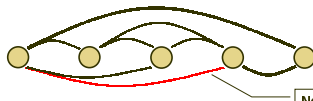
- musíme najít hodnotu kompatibilní se všemi již ohodnocenými proměnnými, které jsou s proměnnou spojené podmínkou (hranou)
- necht' takových proměnných je m , potom $m \leq w$
- graf je $(m+1)$ -konzistentní, tedy taková hodnota musí existovat

Omezující podmínky, Roman Bariák

Obecná směrová konzistence

AC (silná 2-konzistence) stačí na stromové grafy (šířka 1).
 Jak je to s PC a vyššími typy konzistence?
 PC mění strukturu grafu - přidává nové hrany!
 Tedy, pokud vezmeme graf šířky 2 a provedeme PC, můžeme zvětšit šířku grafu!

Co s tím?

Pozorování 1:

- na stromy nám stačí DAC (děláme ve směru ke kořenu)

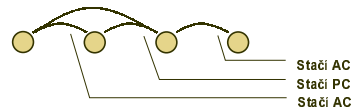
Definice: CSP je **směrově k -konzistentní** při nějakém uspořádání proměnných, právě když libovolně konzistentní ohodnocení $(k-1)$ různých proměnných můžeme rozšířit do libovolné k -té proměnné, která je v uspořádání za touto $(k-1)$ -tici.

Omezující podmínky, Roman Bariák

Adaptivní konzistence

Pozorování 2:

- v celém grafu nepotřebujeme všude stejnou konzistenci

Adaptivní konzistence

- zajišťuje směrovou i -konzistenci, kde i se mění podle šířky zpracovávaného vrcholu
- vrcholy jsou zpracovávány ve směru proti uspořádání grafu
- nové hrany přibývají pouze v dosud nezpracované části
- výslednou topologii (šířku) grafu lze zjistit před spuštěním algoritmu

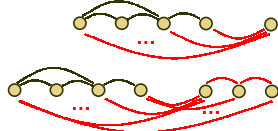

Omezující podmínky, Roman Bariák

(i,j)-konzistence

Při k -konzistenci rozšiřujeme $(k-1)$ proměnných o další proměnnou, tj. vyřazujeme $(k-1)$ -tice, které nelze rozšířit na další proměnnou.

Můžeme ještě zesílit!

Definice: CSP je **(i,j)-konzistentní**, právě když libovolně konzistentní ohodnocení i různých proměnných můžeme rozšířit do libovolné množiny j nebo méně než j dalších proměnných.

CSP je **silně (i,j)-konzistentní**, právě když je (k,j) -konzistentní pro každé $k \leq j$.

- k -konzistence = $(k-1,1)$ -konzistence
- AC = $(1,1)$ -konzistence
- PC = $(2,1)$ -konzistence

Omezující podmínky, Roman Bariák

Inverzní konzistence

Je-li v (i,j) -konzistenci i větší než 1, musíme pracovat s i -tici, což znamená velké paměťové nároky (viz PC).

Co to zkusit naopak, tj. i necháme 1 a zvětšujeme j ?

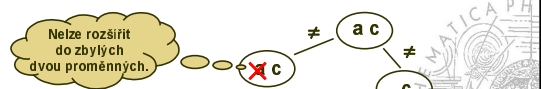
První náznak jsme již měli:

RPC je $(1,1)$ -konzistence a občas $(1,2)$ -konzistence

Definice: $(1,k)$ -konzistenci nazýváme **inverzní konzistencí**.

Pro danou hodnotu hledáme podporu v dalších k proměnných. Pokud taková podpora chybí, vyřadíme hodnotu z domény.

hranová inverzní konzistence = hranová konzistence
inverzní konzistence po cestě (PIC) = $(1,2)$ -konzistence

Omezující podmínky, Roman Bariák

NIC (Neighbourhood Inverse Consistency)

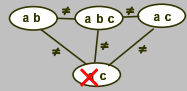
Pozorování: Zjišťování inverzní konzistence má smysl, pokud je alespoň jedna testovací proměnná svázaná s danou proměnnou.

Můžeme zjišťovat konzistenci právě jen v okolí každé proměnné.

Definice: CSP je inverzně konzistentní pro okolí (NIC), právě když pro libovolnou hodnotu h libovolné proměnné X existuje řešení problému vzniklého z okolí X , které [řešení] je konzistentní s h .

```

procedure NIC(V,E)
  Q ← V
  while Q not empty do
    V ← select and delete a variable from Q
    deleted ← false
    for each H in DV do
      if no solution for Neighbourhood(X) compatible with H then
        remove H from DV
        deleted ← true
      if DV empty then return fail
    if deleted then Q ← Q ∪ Neighbourhood(X)
  return true
end NIC
    
```


Omezující podmínky, Roman Barták

Bodová (singleton) konzistence

Můžeme libovolnou lokální konzistenční techniku dále posílit?

ANO! Zkusíme zda pro každou hodnotu je zbylý problém konzistentní.

Definice: CSP je bodově A-konzistentní (singleton A-consistency), kde A je libovolná konzistenční technika, právě když pro libovolnou hodnotu h libovolné proměnné X je problém omezený na $X=h$ A-konzistentní.

Vlastnosti:

+ podobně jako NIC a RPC odstraňuje jen hodnoty z domény proměnných

+ snadná implementace

- může být časově náročnější (používat opatrně)

1) bodová A-konzistence $\geq$ A-konzistence

2) A-konzistence $\geq$ B-konzistence $\Rightarrow$ bodová A-konzistence $\geq$ bodová B-konzistence

3) bodová (i,j)-konzistence $>$ (i,j+1)-konzistence (SAC > PIC)

4) silná (i+1,j)-konzistence $>$ bodová (i,j)-konzistence (PC > SAC)

Omezující podmínky, Roman Barták

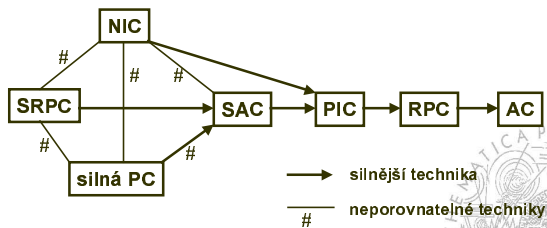
Přehled konzistenčních technik

NC = 1-konzistence

AC = 2-konzistence = (1,1)-konzistence

PC = 3-konzistence = (2,1)-konzistence

PIC = (1,2)-konzistence

Omezující podmínky, Roman Barták